

Listje in cvetje.

Iz zaklada naših pregovorov.

53. Metla ni za pisanje, marveč za pometanje.

Sicer se „Pometač“ v nežni pesmici baha:

„Jaz počestni sem pisar,
Metla moje je pero;

Ž njo po cesti pišem,
Kadar je prašno.“

Vendar to imenitno ponašanje je le prazna šala in nekako prisiljena tolažba, kakor je razvidno iz njegovih nadaljnjih besedi:

„Nekdaj res pisar sem bil,
Šole sem obiskoval;

Pa sem vse popustil
In na kol jih djal.“

Ako pa resno govorimo, moramo že pritrditi, da je res tako, kakor pregovor pravi: „Metla ni za pisanje, marveč le za pometanje.“ A s tem bi ne povedali nič posebnega, ko bi tolmačili besede le v navadnem pomenu. Pomislimo torej, kaj pomenijo kot pregovor.

Metla se šteje med najpreprostejše orodje, kakor prištevamo tudi stan, ki se ukvarja ž njo, med nižje stanove. Vendar pa tudi metla, če je dobro narejena, izvrstno izvršuje svoj posel, kateremu je namenjena. Pregovori pa radi govoré v podobah ter med drugim imenujejo včasih orodje mesto človeka, ki dela ž njim. Torej naravnost brez govorniške slike, bi se glasil: „Pometač naj pometa, ker ni sposoben za pisarja.“ In — kakor se pri pregovorih navadno godi — če posamno obračamo na splošno, lahko izvajamo iz navedenega pregovora take-le nauke: „Vsakdo naj si izbere oni stan, za katerega je sposoben; če komu Bog ni dal sijajnih talentov, naj se ne pritožuje, marveč naj vrlo rabi te, ki jih je prejel, ker le od teh bo dajal odgovor; naj se zadovolji s preprostim stanom, kdor ni ustvarjen za imenitnosti. Posebno naj starši in vzgojitelji vpoštevajo ta pregovor, da odločujejo ali priporočajo otrokom tak stan, za katerega imajo poklic, veselje in zmožnost. O jezuitih pravijo, da imajo zato toliko uspeha v svojem delovanju, ker odločujejo svoje člane za take stroke, za katere imajo največ zmožnosti in veselja. Sploh naj tudi gospodarji in predstojniki ne zahtevajo od poslov in podložnikov takih reči, ki jih ne morejo zmagovati.“

Tudi nekoliko hudomušen je semtertja lahko ta naš pregovor in rad ponagaja takim, katerim so se zato ponesrečile njih namere in podjetja, ker so previsoko segali in niso bili kos svoji nalogi: „Metla ni za pisanje, marveč za pometanje!“

Za zbirko lepih misli.

Krščanska in svetna modrost.*) Prava modrost si izkuša s pomočki, ki so na razpolago, doseči najvišje namene. Kristjan ima od Boga take dušne in telesne, naravne in nadnaravne darove, da si more ž njimi doseči neizmerno veliko in neminljivo — večno srečo v nebesih. Če je moder, se bo torej trudil za to srečo. Ker pa sebični nameni še niso najboljši nameni, imenuje naš katekizem dar modrosti oni božji dar, ki „nam pomaga spoznavati, občudovati in ljubiti Boga naravnost v njegovi slavi in popolnosti, ter vse presojati po tem spoznanju in tej ljubezni“. Kdor stavi svojim močem nižje namene, utegne imeti svetno modrost, a nikdar ne krščanske;

tak zavrže svoje veličanstvo — „prvenstvo za skledo leče“.

Rešitev uganke v šte. 11.

Ječa — leča — sveča — peča.

Prav so uganili: Štelcar Josip, sluga knezoškoč. pisarne v Mariboru; Stelè Marija, učenka VI. razreda v Mekinjah; Stelè Cecilija, učenka IV. razr. v Kamniku; Aleš Fani, Černe Lenčka, Vilfan Tončka, samostanske gojenke v Šmihelu; Svetina Ida, učenka III. razreda v Pliberku; Fatur Slavko na Rakeku; Rožmanc Franja, učenka V. razreda na c. kr. vadbici v Ljubljani; Pôhar Vekoslav, Pirc Vekoslav, Lipelj Matija, Šavelj Zvonimir in Ludovik, Zorec Janko, Petelinšek Božidar, Floran Skaloslav, dijaki v Ljubljani; Lorber Betka, učenke IV.

*) Prim. „Modrost“, stran 160.

razreda v Št. Ilju v Slov. goricah; Levičnik Josip, nadučitelj v pok., Hönigman Marijanica, gojenka v Železnikih; Marinko Josip in Picelj Ivan, prvoš. v Novem mestu; Crobath Anica, učenka IV. razr. v Kranju; Kogovšek Jakob v Dravljah; Kolarič Jakob, Čuk Andrej, Slekovec Fr., Polanič Jakob, Hoffmann Alojzij, Šafarič Alojzij, Ivančič Franč., učenci V. razreda pri Sv. Križu blizu Ljutomeru; Budja Mimica in Ostrc Anica, učenki V. razreda pri Sv. Križu na Murskem polju; Gruden Roza, učenka VI. razreda v Idriji; Paulin Justina, Kalinger Amalija, Kramer Olga, Jalen Ivanka, Debelak

Ljubomira, Mayr Ana, Maher Fr., Kralj El., Otujac Eliz., Draksler Ivana, učenke II. razr. meščanske šole; Goriup Doroteja, Zabret Ana, učenke I. razr. meščanske šole; Goriup Ida, Jankovič Josipa, Weinberger Ana, Kobi Antonija, Goriup Marija, Lilleg Marg., uč. ljudske šole pri čč. uršulinkah v Škofji Loki; Dornik Ivan, Pohlin Maks, Vedlin Stanko, Žargi Ivan, Valjavec Fr., Grašek Slavko, učenci v Kamniku; Perko Jožef, učenec v Trziču; Kmetič Jožefa, Podpečan Hedv., Markuš Antonija, učenke IV. razr. pri Sv. Ani na Krembergu.

Vabilo na naročbo.

Vabeč mladino in njene prijatelje, da naj si naroče „**Vrtec**“ s priložo (oziroma ponové naročbo), izrekamo srčno zahvalo dosedanjim blagim pospeševateljem, posebej premarljivemu sotrudniku g. župniku **Volcu**, ter prosimo, naj bi nam vsi ohranili še nadalje svojo naklonjenost in pridobili še novih prijateljev. Kakor doslej, se bomo i dalje trudili za dobro vsebino in lepe slike. Gospodom pisateljem posebej priporočamo, naj bolj skrbé za dovršenost nego za število in dolgost pri svojih spisih.

Cena „**Vrtcu**“ in „**Angelčku**“ je skupno 5 K 20 h. »**Angelček**« se oddaja tudi posebej in stane na leto 1 K 20 h. (Na deset izvodov pod skupnim zavitkom se daje eden po vrhu.) — Naročnina in vsi spisi, namenjeni »**Vrtcu**« in »**Angelčku**«, naj se pošiljajo kakor doslej, z naslovom: **Anton Kržič**, c. kr. profesor v Ljubljani, ali pa **Uredništvo „Vrtčevo“** (Sv. Petra cesta št. 78). Po novi uredbi sprejema naročnino tudi vsaka c. kr. pošta. V Ljubljani se lahko naroča tudi v „**Katoliški Bukvarni**“.

Priporočamo v nakup tudi poprejšnje letnike. Pri gospej **Tomšičevi** (Sv. Petra cesta št. 6.) se dobivajo še letniki 1888 – 1893, vezani po 2 K 60 h; ako se jih pa kupi več skupno, se jim cená še zniža. — Pri **uredništvu** pa se dobiva: 1. „**Vrtec**“ letnik 1895–1902, vezan po 3 K; letnik 1903 po 3 K 40 h in 1904 po 4 K. — 2. „**Angelček**“ I.–X. tečaj vezan po 80 h, XI. in XII. pa po 1 K. Ako kdo kupi več izvodov hkrati, se cena še primerno zniža; kdor kupi vseh **deset** »**Vrtcev**« in **dvanajst** »**Angelčkov**«, jih dobi vezane za 30 K. — 3. „**Mladinski glas**“, uglasbil **P. Angelik Hribar** (ponatis iz »**Angelčka**«) I. zvezek (s slikami) dvoglasno po 24 h, II. čveteroglasno po 40 h. — 4. „**Nedolžnim srcem**“, pesmi s slikami (ponatis iz »**Vrtca**« in »**Angelčka**«) po 1 K 20 h kart. in 1 K 45 h lično v platnu. — 5. „**Iz raznih stanov**“, speval **Taras Vaziljev**. Z dodatkom »**Urban iz Ribnice**«. (Ponatis iz »**Vrtca**«.) Cena 25 h.

Letna naročnina naj se blagovoli naprej plačevati in kmalu poravnati, kjer je še kaj zaostalega. V olajšavo pošiljativé smo pridejali »**položnice**«.

„**Vrtec**“ izhaja 1. dné vsacega meseca in stoji s priložo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h — Uredništvo in upravníštvo sv. Petra cesta št. 78, v Ljubljani.

Izdaje društvo „**Pripraviški dom**“. — Urejuje **Anton Kržič**. — Tiska **Katoliška Tiskarna** v Ljubljani.